

Sprawozdanie

Wskrzeszanie Smoków

Przetwarzanie Rozproszone - laboratorium

• Opis problemu

Wskrzeszanie smoków, Inc.

Ubić smoka może być idiota. Za to wskrzesić... do tego potrzeba profesjonalisty. Są dwa rodzaje procesów: jeden generuje co pewien czas zlecenie. O zlecenie ubiegają się profesjonaliści o jednej z trzech możliwych specjalizacji (głowa, ogon, tułów). Do realizacji zlecenia potrzeba trzech profesjonalistów o różnych specjalizacjach - należy zapewnić, by nie doszło do zakleszczeń! Dodatkowo, profesjonaliści muszą wypełnić robotę papierkową (robi to jeden z nich) przy jednym z b biur w gildii Wskrzeszania Smoków. Następnie profesjonaliści zdobywają dostęp do jednego z s szkieletów smoków i rozpoczynają wskrzeszanie. Należy zapewnić, by profesjonaliści dzielili się w miarę równo pracą.

Wersja uproszczona: : Brak specjalizacji.

W podanym problemie zostały użyte następujące założenia:

- $n + 1$ procesów (gdzie 1 proces jest procesem zlecającym zlecenia, a n procesów pełni rolę specjalistów do wskrzeszania smoków). Liczba procesów jest sparametryzowana i stała w obrębie całego programu
- b biur
- s szkieletów
- Kanały są FIFO oraz niezawodne. Procesy nie ulegają awarii

• Struktury danych

○ Specjalista

- własne id
- lista zleceń (id zleceń)
- liczba wykonanych zleceń
- zegar Lamporta
- lista wszystkich specjalistów (id specjalisty, specjalizacja i liczba wykonanych zleceń)
- lista specjalistów od ogonów będących w stanie **READY**
- lista specjalistów od tułów będących w stanie **READY**
- lista specjalistów od głów będących w stanie **READY**
- lista specjalistów (id) z którymi wykonuje się zlecenie
- licznik odpowiedzi *ACK*, na początku 0

- lista id procesów oczekujących na *ACK* (używana w momencie gdy proces zwalnia sekcję krytyczną)

• Stany

- **READY** - stan w którym znajduje się proces w momencie gdy jest gotowy przyjąć nowe zlecenie
- **TEAM** - stan, w którym procesy mają już swoją własną drużynę. Każdy proces zna ID procesów współpracowników
- **PREPARING-PAPERWORK** - stan w którym znajduje się specjalista, który spośród trójki procesów w swojej drużynie został wybrany, by zaczynać ubiegać się o wstęp do gildii magów
- **PAPERWORK** - stan w którym proces rozpoczął pracę papierkową
- **PREPARING-SKELETON** - stan w którym znajduje się specjalista, który wypełnił robotę papierkową i zaczyna ubiegać się o jeden ze szkieletów dla swojej drużyny
- **SKELETON-GUARDING** - stan w którym znajduje się proces o najniższym id w drużynie, gdy dostał się on do sekcji krytycznej szkieletów. Będzie on w tym stanie bronić miejsca w sekcji krytycznej.
- **JOINING** - stan po ukończeniu pracy w którym proces chce dołączyć do grupy procesów ze statusami **READY**

• Komunikaty

- **BROADCAST** - komunikat powiązany ze zleceniem rozsyłanym przez proces zlecający. Zawiera ID zlecenia.
- **INFO** - komunikat wysyłany przez wszystkie procesy w momencie uruchomienia programu. Zawiera w sobie:
 - id procesu
 - specjalizację procesu
 - liczba wykonanych dotychczas zleceń (jako wartość priorytetu)
- **REQ-JOIN** - komunikat wysyłany przez proces specjalistę, który zakończył pracę i ubiega się o dołączenie do grupy procesów w stanie **READY**
- **ACK-JOIN** - komunikat wysyłany w odpowiedzi na wiadomość **REQ-JOIN**, w momencie w którym proces nie jest w stanie **JOINING**. Zawiera id procesu wysyłającego **REQ-JOIN**
- **REQ-PAPERWORK** - komunikat wysyłany przez proces specjalistę pytającego o możliwość wstępu do gildii
- **REQ-SKELETON** - komunikat wysyłany przez proces specjalistę pytającego o możliwość zajęcia jednego ze szkieletów
- **ACK-PAPERWORK** - komunikat wysyłany jako odpowiedź na komunikat **REQ-PAPERWORK** w przypadku zgody na wstęp do gildii magów
- **ACK-SKELETON** - komunikat wysyłany jako odpowiedź na komunikat **REQ-SKELETON** w przypadku zgody na zajęcie jednego ze szkieletów
- **START-WORK** - komunikat wysyłany przez proces w stanie **SKELETON-GUARDING** w celu poinformowanie procesu z drużyny o tym, że może rozpocząć pracę.

• Opis reakcji na wiadomości w konkretnych stanach

○ WSZYSTKIE STANY

▪ BROADCAST

- Proces tworzy nową instancję zlecenia w pamięci lokalnej.

▪ REQ-JOIN

- Wysyłany jest w odpowiedzi komunikat *ACK-JOIN*. W tym momencie proces, który odsyła zgodę, może założyć że prędzej czy później proces proszący o pozwolenie dostanie się do grupy procesów w stanie **READY**, więc dopisuje go do swojej lokalnej listy gotowych procesów.

▪ REQ-SKELETON / REQ-PAPERWORK

- Odpowiada *ACK*.

▪ ACK-SKELETON / ACK-PAPERWORK / ACK-JOIN

- Ignoruje

○ TEAM

▪ REQ-JOIN

- Gdy proces jest specjalistą o „środkowym” id w swojej drużynie i otrzyma wiadomość *REQ-JOIN* od procesu, który posiada najwyższe id w drużynie, proces wnioskuję wtedy, że jego kolega zakończył pracę, więc odsyła mu *ACK-JOIN* i rozpoczyna pracę. W przeciwnym przypadku odsyłane jest samo *ACK-JOIN*.

○ PREPARING-PAPERWORK

▪ REQ-PAPERWORK

- jeżeli priorytet procesu odbiorcy jest niższy od priorytetu procesu nadawcy, wysyła *ACK-PAPERWORK*. W przeciwnym przypadku proces nie wysyła *ACK-PAPERWORK* i zapisuje id procesu nadawcy w lokalnej liście procesów oczekujących na zgodę

▪ ACK-PAPERWORK

- zwiększamy licznik otrzymanych wiadomości *ACK*

○ PAPERWORK

▪ REQ-PAPERWORK

- proces nie wysyła *ACK-PAPERWORK* i zapisuje id procesu nadawcy w lokalnej liście procesów oczekujących na zgodę

○ PREPARING-SKELETON

▪ REQ-SKELETON

- Jeżeli priorytet procesu odbiorcy jest niższy od priorytetu procesu nadawcy, wysyła *ACK-SKELETON*. W przeciwnym przypadku proces nie wysyła *ACK-SKELETON* i zapisuje id procesu nadawcy w lokalnej liście procesów oczekujących na zgodę

▪ ACK-SKELETON

- zwiększamy licznik otrzymanych wiadomości *ACK*

○ SKELETON-GUARDING

▪ REQ-SKELETON

- proces nie wysyła *ACK-SKELETON* i zapisuje id procesu nadawcy w lokalnej liście procesów oczekujących na zgodę

○ JOINING

▪ REQ-JOIN

- Gdy proces odbiorcy ma niższy priorytet odsyłane jest *ACK-JOIN*. W przypadku w którym odbiorca ma wyższy priorytet nie wysyła akceptacji, a id procesu proszącego o zgodę zapisuje w

140 lokalnej liście, by po przejściu do grupy gotowych procesów
141 odesłać zgodę – tak jak w standardowym algorytmie Lamporta.
142 ▪ *ACK-JOIN*
143 • Inkrementowana jest wartość licznika ACK.
144

145 • Algorytm (przydział zleceń)

- 146 ○ Wszystkie procesy są w stanie **READY**
- 147 ○ Na samym początku rozsyłają między sobą wiadomości *INFO*, informujące o
- 148 tym jaką posiadają specjalizację. Wiadomość ta wysyłana jest tylko raz na
- 149 jedno uruchomienie programu. Następnie liczba wykonanych zleceń, oraz
- 150 zegar Lamporta każdego z procesów są ustawiane na 0.
- 151 ○ Zegar Lamporta stanowi wartość priorytetu przy rozstrzyganiu konfliktów żądań
- 152 o sekcje krytyczne w programie
- 153 ○ Każdy proces po wysłaniu do wszystkich procesów wiadomość *INFO*
- 154 następnie odczytuje te same wiadomości od każdego procesu, dodając każdy
- 155 proces do lokalnej listy wszystkich procesów, oraz do lokalnej listy procesów
- 156 w stanie **READY** dla konkretnej specjalizacji
- 157 ○ Po odczytaniu wszystkich wiadomości, proces ma komplet informacji o
- 158 wszystkich procesach i jest w stanie w przyszłości wywnioskować czy
- 159 dostanie dostęp do któregoś ze zleceń (jeżeli takowe istnieją), oraz które
- 160 zlecenia zostaną zajęte przez inne procesy.
- 161 ○ Z biegiem czasu będą pojawiały się nowe zlecenia, które (jeżeli nie będzie
- 162 deficytu którejs ze specjalizacji) będą automatycznie przydzielane do
- 163 procesów posiadających najwyższy priorytet w swojej specjalizacji.
- 164 Priorytetem jest tu wartość zegara Lamporta, a w przypadku remisu wygrywa
- 165 mniejsze id. Wszystkie procesy mają świadomość kto otrzymał przydział po
- 166 pojawieniu się zlecenia, ze względu na dane które przechowują lokalnie.
- 167 Procesy które otrzymały przydział do zlecenia usuwane są z list procesów w
- 168 stanie **READY**. Zlecenie usuwane jest z lokalnych list zleceń.
- 169 ○ W pewnym momencie będzie musiało dojść do sytuacji, że z którejs,
- 170 przynajmniej jednej specjalizacji zabraknie specjalisty do przyjęcia zlecenia.
- 171 W takim przypadku zlecenie nie jest przyjmowane, a procesy w stanie **READY**
- 172 czekają.
- 173 ○ Proces, który ukończył pracę, zmienia stan na **JOINING**.
- 174 ○ Proces wysyła komunikat *REQ-JOIN* do wszystkich procesów. Inkrementuje
- 175 następnie wartość własnego licznika ACK z 0 na 1 i oczekuje na zgodę od
- 176 innych procesów by móc dołączyć do procesów ze stanem **READY**.
- 177 ○ W przypadku gdy otrzyma wiadomości *ACK-JOIN* od wszystkich procesów,
- 178 oznacza to, że może przejść w stan **READY**, o czym wiedzą wszystkie inne
- 179 procesy.
- 180 ○ W przypadku, gdy proces nie otrzymał od wszystkich zgody, oznacza to, że
- 181 inny proces, o wyższym priorytecie także ubiega się o dołączenie do
- 182 procesów w stanie **READY**. Otrzyma on zgodę dopiero, gdy tamty przejdzie
- 183 do grupy procesów gotowych i odeśle mu wiadomość *ACK-JOIN*.
- 184 ○ Po przejściu pula procesów w stanie **READY** zwiększa się i (jeżeli to możliwe)
- 185 automatycznie przydzielane są zaległe zlecenia.
- 186
- 187

188 • Algorytm (gildia i smoki)

- 189 ○ Od razu po stworzeniu pełnej drużyny specjalista o najmniejszym
- 190 identyfikatorze udaje się do gildii, by wykonać pracę papierkową. Przechodzi
- 191 wtedy w stan **PREPARING-PAPERWORK**. Pozostałe dwa procesy
- 192 przechodzą w stan **TEAM**.
- 193

- 194 ○ Zanim specjalista dostanie się do gildii, musi otrzymać zezwolenie wstępu do
- 195 tego obiektu i zasiadnięcia przy jednym z B biurk.
- 196 ○ W celu dostania się do sekcji krytycznej proces:
- 197 ▪ ustawia wartość licznika wiadomości ACK na 0
- 198 ▪ wysyła do każdego procesu specjalisty (nie licząc siebie i tych
- 199 procesów z którymi jest w drużynie) zapytanie *REQ-PAPERWORK*,
- 200 które zawiera znacznik czasowy zegara Lamporta.
- 201 ○ Proces dostaje się do sekcji krytycznej, jeżeli liczba otrzymanych wiadomości
- 202 *ACK-PAPERWORK* zrówna się z wartością progu minimalnej ilości zgód

POJĘCIE:

Minimalną ilość zgód MIN_ACK (wiadomości ACK), jakie musi otrzymać proces, by móc wejść do danej sekcji krytycznej można wyznaczyć ze wzoru:

$$\text{MIN_ACK} = p - \text{size} - 2$$

gdzie:

p - liczba procesów specjalistów

size - rozmiar danej sekcji krytycznej

Liczba 2 pojawiła się tu ze względu na to, że wybrany proces specjalista z drużyny 3-osobowej nie musi wysyłać wiadomości o REQ do swoich

- 203 ○ Dostając się do gildii proces przechodzi w stan **PAPERWORK**.
- 204 ○ Po skończeniu roboty papierkowej i wyjściu z gildii, specjalista rozsyła do
- 205 wszystkich procesów oczekujących na zgodę wiadomość *ACK-*
- 206 *PAPERWORK*, po czym przechodzi w stan **PREPARING-SKELETON**.
- 207 ○ Dostęp do sekcji przebiega tak samo, analogicznie jak w przypadku
- 208 domagania się wstępu do gildii. Szkielety także są sekcją krytyczną o
- 209 rozmiarze S. Jedyną różnicą jest typ zapytania, który w tym przypadku jest
- 210 *REQ-SKELETON*, oraz typ odpowiedzi, którym jest *ACK-SKELETON*.
- 211 ○ Proces, który ubiegał się o szkielet smoka, w momencie dostania się do sekcji
- 212 przechodzi w stan **SKELETON-GUARD**. Od tej chwili na żadne zapytanie o
- 213 wstęp do sekcji krytycznej szkieletów nie będzie odpowiadać zgodą, a
- 214 identyfikatory procesów nadawców takich wiadomości będzie zapisywać w
- 215 lokalnej liście procesów oczekujących na zgodę.
- 216 ○ Następnie ten sam proces wysyła wiadomość *START-WORK* do procesu w
- 217 drużynie o najwyższym id, by powiadomić go o tym, że może zaczynać pracę.
- 218 ○ Po zakończeniu pracy, proces przechodzi w stan **JOINING** i rozsyła
- 219 wiadomości *REQ-JOIN* do wszystkich procesów. Dzięki temu proces o
- 220 środowym id otrzymując taką wiadomość wie już, że jego kolega z
- 221 najwyższym id skończył pracę i teraz on może zabrać się do roboty.
- 222 Następnie, po tym gdy zakończy swoją część pracy, także rozsyła wiadomości
- 223 *REQ-JOIN*, tym samym powiadamiając proces o najniższym id w drużynie, że
- 224 może on dokończyć pracę wykonując swoją, ostatnią część zadania.
- 225 ○ Po zakończeniu pracy przez proces o najniższym id, wysyła on wpieryw *ACK-*
- 226 *SKELETON*, do wszystkich oczekujących procesów, a dopiero po tym
- 227 przechodzi w stan **JOINING**.
- 228 ○ Warto w tym momencie zaznaczyć pewną cechę algorytmu. Całość brudnej
- 229 roboty wykonuje w każdej drużynie tylko jeden proces – ten o najniższym id
- 230 (tak naprawdę to mógłby być którykolwiek z trzech procesów). To on ubiega
- 231 się o sekcje krytyczne i przechodzi tym samym przez różne stany w
- 232 programie. Jest on także odpowiedzialny za „bronienie” szkieletu smoka, w
- 233 momencie dostania się do tej sekcji. Z uwagi na to, jego koledzy z drużyny
- 234

przechodzą tylko przez 3 stany w całym programie: **READY**, **TEAM** i **JOINING**. W celu ułatwienia zrozumienia niżej rozpisano punktowy przebieg programu od stanu **READY** do stanu **JOINING** dla jednej drużyny złożonej z procesów o identyfikatorach 1, 2 i 3:

- Procesy **1**, **2** i **3** dobierają się w drużynę
- **2** i **3** przechodzą w stan **TEAM**
- **1** przechodzi w stan **PREPARING-PAPERWORK** i zaczyna ubiegać się o wstęp do gildii
- **1** dostaje się do gildii i przechodzi w stan **PAPERWORK**
- **1** kończy pracę w gildii i zaczyna ubiegać się o szkielet smoka, przechodząc w stan **PREPARING-SKELETON**
- **1** dostaje się do sekcji krytycznej, rezerwuje smoka przechodząc w stan **SKELETON-GUARDING**, a następnie wysyła wiadomość do procesu 3 z informacją że może zacząć pracę
- **3** zaczyna pracę
- **3** kończy pracę, rozsyła o tym informację do wszystkich procesów
- **2** zaczyna pracę
- **2** kończy pracę, rozsyła o tym informację do wszystkich procesów
- **1** zaczyna pracę
- **1** kończy pracę

• **Złożoności**

○ Komunikacyjna

- Wysyłanie wiadomości *INFO* do wszystkich procesów: n
- Wysyłanie próśb o dostęp do sekcji krytycznej biurka: n
- Wysyłanie próśb o dostęp do sekcji krytycznej szkieletów: n
- Wysyłanie *START-INFO* do kolegi specjalisty: 1
- Wysyłanie próśb o zmianę stanu na **READY**: n

SUMA: $4n + 1$

○ Czasowa

- Wysyłanie wiadomości *INFO* do wszystkich procesów: 1
- Wysyłanie próśb o dostęp do sekcji krytycznej biurka: 1
- Wysyłanie próśb o dostęp do sekcji krytycznej szkieletów: 1
- Wysyłanie *START-INFO* do kolegi specjalisty: 1
- Wysyłanie próśb o zmianę stanu na **READY**: 1

SUMA: 5